

Agent Green i Fondacija EuroNatur: Rumunija mora poštovati međunarodne zahteve očuvanja prirode i napustiti seču u svim zaštitnim zonama UNESCO -a i nacionalnih parkova!

Na svojoj 44. sednici u avgustu 2021. godine, Komitet za svetsku baštinu ispitao je stanje očuvanja transnacionalne imovine svetske baštine, štiteći evropske „drevne i iskonske šume bukve“ i nije našao razloga da bude veseo kada je u pitanju seča aktivnosti u tamponu. zone sastavnih delova svetske baštine Rumunije. U dokumentu koji je dostavljen državama potpisnicama imovine svetske baštine, UNESCO je izrazio „najveću zabrinutost što sadašnje upravljanje tampon zonama rumunskih komponenti ne ispunjava zahteve Operativnih smernica i može imati negativne efekte na integritet dobra“.

Centar za svetsku baštinu, svetsko vrhovno telo za očuvanje kulture i prirode, poziva Rumuniju (kao i Albaniju) da sprovede sve preporuke, koje su ranije ove godine izdale zajednička misija UNESCO -a i IUCN -a, uključujući poziv da se „ojača integritet imovine minimiziranjem upotrebe šumarskih intervencija“.

Aktivnosti seče u tampon zonama rumunskih komponenti transnacionalnog UNESCO -ovog dobra svetske baštine „Drevne i prašume bukovih šuma Karpata i drugih regija Evrope“ ,izazivaju ozbiljnu zabrinutost UNESCO -a, Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN) i nevladinih organizacija od nekoliko godina.

Međutim, posete IUCN -a i UNESCO -a na terenu i hitni pozivi Centra za svetsku baštinu Rumunije da obustavi evidentiranje pretnji na imanju svetske baštine još nisu rezultirali nikakvim pozitivnim odgovorom rumunske države i njenih nadležnih organa: Operacije seče velike vrednosti biodiverziteta (bukove) šume nije zaustavila rumunska vlada niti je izvršena bilo kakva promena postojećih planova upravljanja zaštićenim područjima. Na primer, kretanje napred u tampon zoni već teško ranjenog nacionalnog parka Domogled - Valea Cernei.

IUCN je još 2020. izrazio „značajnu zabrinutost“ u vezi sa stanjem komponenti serijskog dobra Svetske baštine u Rumuniji: „Prijavlivanje u tampon zone u Rumuniji i prethodne aktivnosti seče u tampon zonama, a takođe i unutar, slovačkih komponenti ostaju velika opasnost sve dok sva ova područja ne budu zaštićena od seče, i formalno i u praksi“.

Centar za svetsku baštinu detaljno traži od država ugovornica Rumunije da primene sledeće preporuke misije:

-Sprovesti procene na terenu u tampon zonama i sastavnim delovima gde su dozvoljene uticajne intervencije u šumarstvu, kao što su čista posekotina i seča šumskog drveta, kako bi se utvrdilo u kojoj meri bi efikasna zaštita odgovarajućih komponenti mogla biti ugrožena i izvanredne Negativno utiče na univerzalnu vrednost (OUV).

- Poboľšati povezujuće i zaštitne funkcije tampon zona i ojačati integritet imovine minimiziranjem upotrebe šumarskih intervencija; - osigurati da se bilo kakvim intervencijama izbegne mešanje u prirodne procese ekosistema šume bukve uzimajući u obzir prirodno širenje njihove površine i da se ojača njihova otpornost.

-Podržati neometane prirodne procese u svim komponentama i njihovim tampon zonama kroz prirodnu regeneraciju, pošumljavanje, starenje šumskih sastojina izvan konvencionalnih doba rotacije i ne donositi nikakve odluke koje mogu uticati na dinamiku takvih procesa nakon spoljašnjih prirodnih ili antropogenih događaja, kao što je požar, unutar ili u blizini komponenti imovine

.UNESCO takođe napominje „sa najvećom zabrinutošću da trenutno upravljanje tampon zonama rumunskih komponenti ne ispunjava zahteve Operativnih smernica i da može imati negativne efekte na integritet imovine, poziva državu potpisnicu Rumuniju da ispuni svoju nameru da ograničiti intervencije u tampon zonama i odobriti novo namensko nacionalno zakonodavstvo Svetske baštine čiji je cilj zaštita OUV -a imovine “.

Nadalje, UNESCO navodi „sa zabrinutošću potencijalno proširenje i popločavanje šumskog kolosijeka koji prelazi preko imanja i njegovu tampon -zonu (nacionalni put66A), kao i potencijalne buduće aktivnosti vezane za hidroenergetske objekte u tampon zoni u Nacionalnom parku Domogled u Rumuniji, i stoga takođe poziva država ugovornica Rumunija će odustati od planova za nadogradnju nacionalnog puta 66A unutar i/ili u blizini imovine, zbog potencijalnog uticaja ovog projekta na integritet imovine i njenu izuzetnu univerzalnu vrednost “.

Za agenta Green i fondaciju EuroNatur ova jasna formulacija UNESCO -a dokazuje da se Rumunija do sada ne pridržava pravila i smernica UNESCO -a i IUCN -a i da se prijavljivanje u prirodne šume u tampon zonama rumunske svetske baštine mora odmah prekinuti.

Rumunsko ministarstvo za životnu sredinu mora poštovati i primenjivati po zakonu UNESCO i IUCN principe i kriterijume za dobra svetske baštine i nacionalne parkove, kako su definisani od strane UNESCO -a i IUCN -a.

Nevladine organizacije takođe kritikuju ulogu rumunskog državnog šumarskog preduzeća Romsilva, koje je zaduženo za upravljanje gotovo svim rumunskim nacionalnim parkovima – uglavnom zastupajući interese eksploatacije drveta: „Romsilva je očigledno entitet seče koji nema veštine i volju za očuvanje prirode. Njegovo hitno uklanjanje iz jednačine prvi je korak koji moja zemlja mora preduzeti kako bi osigurala dalju namernu degradaciju UNESCO -ovih drevnih i iskonskih šuma bukve “, kaže Gabriel Paun, predsednik rumunske ekološke nevladine organizacije, agent Green.

Izvor: Save Paradise Forests